

علوم و فنون ادبی ۲ (دروس ۶ و ۷)

۱- در کدام گزینه «سر» در معنای حقیقی به کار رفته است؟

- ۱) تسلیم تو سعدی نتواند که نباشد / گر سر بنهد و نهد دست تو بالاست
- ۲) سر آن ندارد امشب که برآید آفتابی / چه خیال‌ها گذر کرد و گذر نکرد خوایی
- ۳) عشق را پیشانی‌ایی باید چو میغ / تا جبینش سنگ بر سر می‌زند
- ۴) ای مفلس آن‌چه در سر توست از خیال و گنج / پای ضرورتیست که در مهلکی شود

۲- در کدام گزینه آرایه «مجاز» وجود دارد؟

- ۱) از دیگران حدیث جوانی شنیده‌ام
- ۲) هم‌چون بنفشه سر به گریبان کشیده‌ام
- ۳) در سینه‌ام هزار خراسان نهفته است
- ۴) نالم به دل چو نای من اندر حصار نای

۳- کدام واژه در ابیات زیر، متناسب با آرایه «مجاز» به کار رفته است؟

- «فراموش کردی تو سگری مگر / کمان و بر مرد پر خاشگر / بکوبمت زین گونه امروز یال / کزین پس نبیند تو را زنده زال»
- ۱) پر خاشگر (۲) زال (۳) سگری (۴) یال

۴- «جهان» در همه گزینه‌ها به‌جز گزینه ..... به‌عنوان صنعت «مجاز» به کار رفته است:

- ۱) جهان متفق بر الهیتش
- ۲) جهان ز درد فراق تو آه و ناله کند
- ۳) جهان ای پسر ملک جاوید نیست
- ۴) جهان دل نهاده بر این داستان

۵- در کدام کلمه بیت «هرگز وجود حاضر غایب شنیده‌ای / من در میان جمع و دلم جای دیگر است» مجاز وجود دارد؟

- ۱) وجود (۲) حاضر (۳) غایب (۴) دلم

۶- در کدام گزینه مجاز دیده نمی‌شود؟

- ۱) از تو به که نالم که دگر داور نیست / وز دست تو هیچ دست بالاتر نیست
- ۲) سپید شد چو درخت شکوفه‌دار سرم / و زین درخت همین میوه غم است برم
- ۳) به شبگیر هنگام بانگ خروس / برآمد ز هر دو سپه بوق و کوس
- ۴) آفرین جان آفرین پاک را / آن که جان بخشید و ایمان خاک را

۷- در کدام گزینه بیش از یک مجاز وجود دارد؟

- ۱) خروشی برآمد ز دشت و ز شهر / غم آمد جهان را از آن کار بهر
- ۲) سراسر همه دشت بریان شدند / بر آن چهره خندانش گریان شدند
- ۳) دست در حلقه آن زلف دوتا نتوان کرد / تکیه بر عهد تو و باد صبا نتوان کرد
- ۴) دل عالمی بسوزی چو عذار بفرزوی / تو از این چه سود داری که نمی‌کنی مدارا

۸- در کدام گزینه مجاز به کار رفته است؟

- ۱) ماه دشت لاله‌ها را روشن کرده بود.
- ۲) از این منظره هولناک آب به دهانم خشک شده بود.
- ۳) این دنیا نیز روزی به پایان خواهد رسید.
- ۴) پس سخن کوتاه باید والسلام.

۹- در کدام گزینه یکی از جریانات شعری حاکم بر قرن ۱۰ آمده است؟

- ۱) شعر لطیف و فصیح بابا فغانی که به‌طور طبیعی و به شیوه کسانی مثل حافظ و سعدی در جریان بود.
- ۲) مکتب تحقیق که نتیجه چاره‌اندیشی شاعران برای تغییر سبک و رهایی از گرفتاری تقلید بود.
- ۳) جریانی که در آن نویسندگان آثار موجود را که به نثری ساده بود، دوباره به نثر فنی می‌نوشتند.
- ۴) جریانی که در این دوره عمدتاً سطحی بود و ادبیات آن نیز تقلیدی و فاقد نوآوری بود.

۱۰- در کدام گزینه علتی از علل روی آوردن شاعران ایرانی به دربار هند آورده شده است؟

- ۱) گسترش جغرافیایی شعری ایران به هند
- ۲) شاعرانازی و ادب‌گرایی سلاطین هند
- ۳) نیاز به تغییر سبک و پرداختن به واقعیت
- ۴) نابسامانی شعر و ادب در اثر حکومت تیموریان

۱۱- کدام یک از گزینه‌های زیر از مفاخر هنر در قرن دهم هستند؟

- ۱) میرزا محمدنصیر - کمال‌الملک (۲) بهزاد - رضا عباسی
- ۲) بابافغانی شیرازی - بهزاد (۳) بهزاد - کمال‌الملک (۴) کمال‌الملک

۱۲- عبارت «سبک شعرش حد وسط سبک دوره عراقی و دوره بعد، یعنی سبک هندی است و واقع‌گرایی شاخصه اصلی آن است.» در مورد کدام شاعر آورده شده است؟

- ۱) وحشی بافقی (۲) بیدل دهلوی (۳) کلیم کاشانی (۴) محتشم کاشانی

۱۳- در اثر بی‌توجهی حکومت صفوی به شعر ستایشی کدام مضمون جایگزین نشد؟

- ۱) مضامین پند و اندرز
- ۲) توصیف و بیان امور طبیعی
- ۳) تبدیل موضوعات و تمثیلات کهن به مضامین تازه
- ۴) خردگرایی و عقل‌گرایی

۱۴- کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) کلیم کاشانی با به‌کار بردن مضامین ابداعی فراوان «خلاق المعانی اول» نام گرفت.
- ۲) صائب را خداوندگار مضامین تازه شعری دانسته‌اند.
- ۳) در هند به رسم دربارهای قدیم ایران هنوز بازار قصیده و مدح رواج داشت.
- ۴) هم‌زمان با رشد ادبیات در هند، اصفهان نیز پایتخت و محل اجتماع شعر و فضلا بود.

۱۵- آشنایی با اروپایی‌ها به چه چیزی انجامید؟

- ۱) برچیده شدن شعر موزون و رواج شعر نو.
- ۲) حرکت از شعر پندی و اخلاقی به سمت ترانه که در اروپا رایج بود.
- ۳) مشاعره و مناظره و نقد شعر در مراکز جمععی.
- ۴) گرایش بیشتر آثار به نثر تا شعر و افزایش آثار تحقیقی.